

Anteckningar årsmöte VRO 10 – Onsdag den 27/4 2022 Granö Beckasin

Deltagare: Gunnar Paulsson Åsa Widen
Daniel Holmqvist Torgny Forsgren
Greger Jonsson Mats E Johansson
Johan Fahlman

- Presentation av deltagare

- Föreläsning:

Stornorrfors Kraftverk och fiskvandring - Historisk överblick; Daniel Holmqvist
Den juridisk processen avseende Stornorrfors har pågått sedan 1958 och är ännu ej slutdömt.

Processen behandlar:

Enskilt fiske (fiskerättsägare)

Allmänt fiske (Kammarkollegiet, Länsstyrelsen, Kommuner),

Det skall ske en gemensam slutprövning för Enskilt/Allmänt fiske under 2022. Det idag aktuella arbetet inom NAP; en behandlar endast (klar 2026 för Vindelälven) behandlar endast allmänna intressen. Processen om Stornorrfors inverkan på enskilt o allmänt fiske i Vindelälven gick på lågvarv fram till-92 då den väcktes till liv av Vindelälvens Fiskeråd- och då yrkade Vattenfall på preskription. Vattenfall hävdar i i processen att fisket i Vindelälven har gynnats av Stornorrfors.

Under 2004 kom Fiskeriverket med yttranden om Stornorrfors inverkan. Detta pekar på försämring med 50-60% för uppvandrande fisk. Förlikningsavtal avseende enskilt fiske ingicks under 2007, där det nu finns en pott inom Stiftelsen Vindelälvsfiske.

En internationell expertgrupp tillsattes där man särskilt nämnde följande problemområden: Sammanflödesområdet. Baggböleforsen, Gamla älvfåran. Kungsmofallet, Laxhoppet samt Fisktrappan. Samtliga ovan blev föremål för åtgärder i ett förlikningspaket.

Idag: Baggböleforsen till ovanför Laxhoppet fungerar väl efter åtgärder. Telemetristudier visar genomsnittlig vandringsframgång på 32 % från sammanflödet till fiskvägen. Sammanflödet är fortfarande väldigt problematiskt.

Pågående forskning Ljungan – samt planerad verksamhet Juktån 2022-23, Åsa Widen

All fallhöjd är i praktiken tagen för vattenkraftsanspråk i Umeälven och kvar finns bara ca 1% fallhöjd. Utbyggda älvar där det finns fallhöjd kvar är mer ”naturliga” system än de älvar där detta saknas. Man planerar projekt med sedimentkärnor för att undersöka skillnaden från den outbyggda tiden kontra utbyggnad. Alla torrfåror i Sverige ingår nu i ett projekt för att undersöka hur mycket vatten som behövs för att skapa ”liv” i vattendraget. Man vill fokusera på lösningar och vad som är realistiskt att göra. Olika scenarier sätts ihop för att ta fram åtgärder som kraftverksägarna kan göra för maximal miljövinst i de olika magasinerna.

Juktån: Tillstånd för övre delen av Juktån kommer troligen om en månad. SLU har lämnat in en forskningsansökan gällande Juktån med jämförande studier mellan olika delsträckor

Nytt från Länsstyrelsen, Mats E Johansson/ Johan Fahlman

Vi går nu in i vattenförvaltningen fjärde cykel. Kring 2027 kommer en ny omgång förvaltningsplaner att gå ut på remiss. Detta händer 2022 i länet och inom VRO 10:

NAP: Nya Vattenförekomster- Nationell plan Vattenkraft.

Kåge älv, Rickleå och Tavelån: Där har samverkansprocesserna avslutats och man går nu in i domstolsförfarande. Åbyälven är i slutfas och Sävarån och Öreälven har påbörjats.

Ångermanälv, Vindelälven och Umeälven påbörjas februari 2026.

Nya Vattenförekomster

Ska bli ett bättre underlag som följer den verkliga hydrografin och fler sjöar och vattendrag plockas in. Sjöar 0,5-1 km² kan nu definieras som sjöar

På gång i avrinningsområdet

Brytningstillstånd i Vindelgransele, start i vår

Åtgärder samt utökad verksamhet i Hornträsk/Vormbäcken

Efterbehandling av Blaiken pågår

Ny gruva i Lycksele (Fäboliden): Guldgruva Dragon Mining, med ev överledning till Rusbäcken. Beslut i domstol 27 april.

Vindelgransele: Vargbäcken Dagbrott (130 000 ton/år) Fäbodjärn 120000 ton/år (under jord) små gruvor med begränsad påverkan, Tillstånd okt-21.

Hornträsk/Vormbäck

Undersökning av läckage från sediment, Efterbendling av Rävliedmyrgruvan (pågående)

Utökning av Rävliedengruvan samt nytt reningsverk Kriberg.

Bordet runt: Kort info om 2021 och planer 2022

Tremagasinsgruppen:

Stenutläggning i Umeälven erosionsskydd fortsätter 2022. MKB för Ramsan görs i år.

Föreningen Umeälven: MKB Resten av Juktån har lämnats in.

Lycksele kommun påbörjar under året arbetet med strandpromenaden och växtinventeringar är klara på sträckan

SNF: Medel har anslagits till Föreningen Samverkan Umeälven för åtgärder. Lokalt har de varit aktiva avseende guldgruvan i Vindelgransele området och man följer strandpromenadens utveckling i Lycksele.

Ume/Vindelälvens Fiskeråd: Ett antal större projekt avslutas 2022. Stornorrfors tar mycket tid. Man är delaktiga i Grip On Life som fortsätter ytterligare några år. Laxmonitoring övertas från Länsstyrelsen med många elfiskelokaler längs älven. Vormbäckens damm ska börja tas bort.

Vattenråd

UME- VINDELÄLVENS VATTENRÅD, VRO 10

Årsmöte VRO 10

Val av sekreterare: Greger Jonsson, Lycksele kommun

Val av Juridisk person:

Lycksele Kommun (2022-2024)

Nuvarande styrgrupp/kontaktpolitiker 2020-22 (se lista nedan)

Greger avser göra kommunbesök för att ”väcka” kommunerna avseende vattenråden

Redovisning av ekonomi 2021

Intäkter

Lst anslag 2021:	0
Överföres från 2021:	65 384
Summa	65 384 kr

Kostnader:

Lycksele kommun:	0
Resor/Transport:	0
Konferens/Logi:	5400
Marknadsföring:	1277
Övrigt:	1241
Summa	7 918 kr

Medel att tillgå 2022: 57 466 kr

Greger söker även nya medel (50 000 kr) sökes från Vattenmyndigheten för att bl a användas för det planerade NAP-seminariet

Redovisning aktiviteter 2021:

Ett studiebesök med fylld buss genomfördes till Blåvikens FVO samt Juktån under hösten 2021

Förslag på aktiviteter 2022:

Planera och genomföra ett NAP-seminarium i Lycksele.

Åsa och Greger håller i detta.

Övriga frågor: Inga

Mötet avslutas

Vattenråd

UME- VINDELÄLVENS VATTENRÅD, VRO 10

VRO 10: Styrgrupp/Kontaktpolitiker 2022-2024

Lycksele kommun	Greger Jonsson	greger.jonsson@lycksele.se
Länsstyrelsen	Ny: Johan Fahlman	johan.fahlman@lansstyrelsen.se
Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka	Ann-Kristine Winka	biosfar@vindelalven.se
Samverkan Umeälven SNF Västerbotten Storumans kommun	Åsa Widen Torgny Forsgren Mattias Åkerstedt	asa.widen@umealven.se torgny.forsgren@gmail.com mattias.akerstedt@storuman.se
Skogsstyrelsen	Christofer Johansson Ersättare Mats-Erik Estefors	christofer.johansson@skogsstyrelsen.se
Tremagasinsgruppen:	Gunnar Paulsson	gunnar.paulsson@home.se
Umeå kommun	Saknas: Greger kontaktar Erik Spade för ev medverkan	
Vattenregleringsföretagen	Tina Hedlund	Tina.hedlund@vattenreglering.se
Vattenfall	Anneli Jonsson	anneli.jonsson@vattenfall.com
Ume/Vindelälvens Fiskeråd	Daniel Holmqvist	daniel.holmqvist@lycksele.se
Kontaktpolitiker		
Vindelns kommun	Anne-Lise Harnesk	anne-lise.harnesk@vindeln.se
Lycksele kommun	Pär Dahlgren	rusksele.rokeri@brinet.se
Sorsele kommun:	Saknas	
Vännäs kommun:	Saknas	

Vattenrådets kontaktperson
Greger Jonsson, Lycksele kommun
Storgatan 22, 921 31Lycksele
070-625 97 30; greger.jonsson@lycksele.se